

OBEŽNÍK 2013/1

www.plsk.eu

PROGRAM CEZHraničnej Spolupráce Poľsko – Slovenská Republika 2007- 2013

OBSAH

- Nové nové žiadosti v rámci nepretržitého náboru mikroprojektov,
- Slávnostné podpísanie zmlúv pre mikroprojekty z III. náboru,
- Výtvarná súťaž „Farebné pohraničie”,
- Niekoľko slov o budúcnosti,
- Ďalšie projekty predstavujú svoje výsledky,
- Čo nové čaká na poľsko-slovenské pohraničie.

Zasielame Vám najnovší obežník Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 - 2013.

Prajem Vám príjemné čítanie
Tím STS

NOVÉ ŽIADOSTI V RÁMCI NEPRETRŽITÉHO NÁBORU MIKROPROJEKTOV

Do 28. februára 2013 bolo predložených ďalších **175** žiadostí o poskytnutí finančného príspevku pre mikroprojekty u poľských partnerov strešného projektu, u ktorých ešte stále prebieha nepretržitý nábor mikroprojektov v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007-2013. Žiadosti predložené Euroregiónmi: Karpatským, Tatry a Beskydy obsahujú celkovú hodnotu finančného príspevku z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vo výške **6 593 632,02 EUR**. Formálne hodnotenie žiadostí sa už začalo. Zasadnutie Monitorovacieho podvýboru, počas ktorého sa bude o vyššie uvedeních žiadostiach uvažovať, sa plánuje na apríl tohto roku.

SLÁVNOSTNÉ PODPÍSANIE ZMLÚV PRE MIKROPROJEKTY Z III. NÁBORU

13. marca 2013 sa v Prešove uskutočnilo slávnostné podpísanie zmlúv s prijímateľmi mikroprojektov z Prešovského kraja, ktorým bol pridelený finančný príspevok v III. výzve mikroprojektov. Počas slávnosti boli predstavené príklady dobrých praktík v rámci mikroprojektov z I. a II. výzvy. Predseda Prešovského samosprávneho kraja Peter Chudik následne podpísal zmluvy na realizáciu nových mikroprojektov. Na slávnosti sa zúčastnilo 30 prijímateľov.

Proces podpisovania zmlúv na realizáciu mikroprojektov prebieha aj u zvyšných partnerov strešného projektu. Podpísalo sa už 16 zmlúv s prijímateľmi v Karpatskom Euroregióne, 5 v Euroregióne Beskydy, 10 v Žilinskom kraji a 21 v Euroregióne Tatry.

VÝTVARNÁ SÚŤAŽ „FAREBNÉ POHRANIČIE”

Poľsko-slovenské pohraničie nadobúda farby a obohacuje sa o nové atrakcie aj vďaka projektom realizovaným v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007-2013. Spoločný technický sekretariát chcel predstaviť projektové úspechy pohraničia zachytené trochu z inej perspektívy a tak vyhlásil výtvarnú súťaž „Farebné pohraničie“, ktorá je určená pre žiakov základných škôl a nižších stredných škôl na poľskej strane a pre žiakov základných škôl na slovenskej strane hranice na území oblasti podpory Programu. Práce je možné zasielať do 30. apríla 2013 na adresu Spoločného technického sekretariátu, ul. Halicka 9, 31-036 Kraków (rozhoduje dátum prijatia). Pravidlá súťaže sa nachádzajú na stránke Programu www.plsk.eu ako aj na profile Programu na Facebooku <http://www.facebook.com/ProgramPLSK>.

Dvanásť najlepších prác bude zverejnených vo forme kalendára Programu na rok 2014. Chceme ukázať aké je poľsko-slovenské pohraničie pekné a zaujímavé – srdečne Vás pozývame k účasti!

NIEKOĽKO SLOV O BUDÚCNOSTI

Dňa 28. februára 2013 sa v Bratislave uskutočnilo ďalšie zasadnutie pracovnej skupiny pre záležitosti budúceho poľsko-slovenského programu cezhraničnej spolupráce. Hlavnou témou stretnutia boli otázky súvisiace s inštitucionálnym systémom nového programu. Predpokladom dohody, ktorá bola medzi Poľskom a Slovenskou republikou už skôr uzatvorená je, že úlohu Riadiaceho orgánu bude v novom programe, tak ako to bolo doteraz, plniť Ministerstvo regionálneho rozvoja Poľskej republiky. Počas stretnutia skupiny bolo oznámené, že Riadiaci orgán bude v nasledujúcej finančnej perspektíve plniť aj úlohu Certifikačného orgánu. Ďalšie stretnutie pracovnej skupiny sa naplánovalo na druhú polovicu apríla tohto roku.

ĎALŠIE PROJEKTY PREDSTAVUJÚ SVOJE VÝSLEDKY

Výstupy ďalších projektov zrealizovaných v rámci Programu slúžia a tešia nielen obyvateľov, ale aj turistov navštevujúcich poľsko-slovenské pohraničie.

V rámci projektu „Dostupnosť, bezpečnosť a skvalitnenie infraštruktúry v poľsko-slovenskom pohraničí“ sa v slovenskej Osturni a poľskej obci Łapsze Niżné vďaka investícii do dopravnej infraštruktúry skvalitnila bezpečnosť a zvýšilo sa dopravné spojenie do miest často a ochotne navštevovaných. Reč je samozrejme o peknom regióne hradu v Niedzici, a taktiež o gréckokatolíckom chráme týčiacom sa nad Osturňou, ktorý bol uznaný za rezerváciu ľudovej architektúry a ktorý je časťou „Gotického chodníka“ na slovenskom a poľskom Spiši. V obci

Łapsze Niżné bol postavený osvetlený chodník, ktorý je časťou chodníka vedúceho do hradu v Niedzici. V Ostuni bol zrekonštruovaný záplavou zničený drevený most vedúci ku chrámu a cintorínu. Tento most odzrkadľuje charakter miestnej architektúry, v ktorej sa pamiatkové domy výnimočne nádherne vynímajú na snehom jemne pokrytom pozadí.

Veľmi pekne sa taktiež prezentujú pamiatkové drevené chrámy z vecne a finančne ukončeného projektu „Záchrana drevených chrámov na medzinárodnej drevenej ceste“. Drevené chrámy sú jednými z najvzácnejších kultúrnych a duchovných pamiatok poľsko-slovenského pohraničia. Na území pohraničia sa do dnešných čias zachovalo viac ako osemdesiat, prevažne gréckokatolíckych drevených chrámov, ktoré boli zväčša postavené v XVIII. a XIX. storočí. V rámci projektu sa vykonala rekonštrukcia nielen vonkajších častí, ale aj interiéru vybraných chrámov na slovenskej a poľskej strane hranice. Všetkých šesťnásť kostolov, ktoré boli do projektu zahrnuté, boli vybavené audio sprievodcami obsahujúcimi informácie o dejinách a pamiatkach daného chrámu.

Jednou zo základných podmienok rozvoja, nielen cestovného ruchu, ale aj väčšiny hospodárskych oblastí, je rozvoj cestnej infraštruktúry a príslušná priestorová dostupnosť. Dopravné spojenie je popri turistických hodnotách taktiež základným činiteľom vyjadrujúcim základy ekonomického úspechu založeného na cestovnom ruchu. Určenie možností na zvýšenie turistického potenciálu na základe zlepšenej dopravnej prístupnosti ako aj transfér vedomostí a dobrých praktík z vedeckého sektora do administratívneho boli hlavnými cieľmi už ukončeného projektu „*Infraštruktúrne a organizačné možnosti zlepšenia priestorovej dostupnosti ako činiteľ rozvoja poľsko-slovenských regiónov cestovného ruchu*“. Analýza dostupnosti vykonaná v rámci projektu v rôznych priestorových škálach umožňuje identifikovať úzke hrdlá dopravných systémov na oprávnenom území Programu na poľsko-slovenskom pohraničí a je aj základom pre konkrétne investičné a organizačné pokyny, cieľom ktorých je zlepšenie súčasnej situácie. Analýzy a pokyny, a taktiež príklady dobrých praktík zhrnuté v dvoch publikáciách: „*Možnosti zlepšenia dostupnosti a rozvoja cestovného ruchu na poľsko-slovenskom pohraničí*“ ako aj „*Poľsko-slovenské pohraničie. Dopravná dostupnosť v cestovnom ruchu*“. Publikácie, v ktorých boli predstavené mapy zachytávajúce okrem iného izochrony dostupnosti pohraničia ako aj mapy predstavujúce zoskupenia turistických atrakcií na poľsko-slovenskom pohraničí spolu s časom potrebným na príjazd, môžu byť považované za prieskumno-implentačné nástroje, ktoré môžu samosprávne úrady a iné subjekty využiť aj v budúcnosti. Je to taktiež nástroj umožňujúci ohodnotiť skutočnú priestorovú dostupnosť a jej význam pre rozvoj cestovného ruchu ako aj plánovania infraštruktúrnych sietí, predovšetkým dopravných.

ČO NOVÉ ČAKÁ POĽSKO-SLOVENSKÉ POHRANIČIE

Propagácia atrakcií poľsko-slovenského pohraničia, vrátane kultúrneho a prírodného dedičstva, ktoré má dobrý vplyv na aktívny životný štýl, skvalitnenie existujúcej infraštruktúry cestovného ruchu, ekologické vzdelávanie mládeže, ale aj aktivity zamerané na sociálne marginalizované skupiny to je iba niekoľko názorných aktivít aké sa budú realizovať v rámci ďalších mikroprojektov, ktorým bol poskytnutý finančný príspevok.

V rámci „Festivalu poľsko-slovenskej kultúry – Kultúrne dedičstvo ľudového umenia a Kulinárneho pohraničia“ v Lubaczowskom okrese budú okrem iného predstavené vymierajúce povolania pohraničia, také ako hrnčiarstvo, debnárstvo a kováčstvo. Klub mladých fotografov z Jaroslawia organizuje v Podkarpatsku Karpatské kino v teréne s tvorivými dielňami a filmovými ukážkami a cieľom obce Zagórz bude nabádanie starších osôb k aktívnej forme trávenia voľného času tým, že zorganizuje školenie z oblasti Nordic Walking. V rámci mikroprojektu „Ekoučebne Oravský Podzámok“ má v žilinskom kraji vzniknúť didaktická pracovňa nabádajúca mládež k záujmu o prírodu, ktorej cieľom je zvýšenie ekologického povedomia spoločnosti na obidvoch stranách hranice.

V prešovskom kraji bude zväčšený skanzen miniatúr pamiatkových drevených kostolov Slovenska, realizovaný v rámci mikroprojektu a ktorý zrak priťahuje už v Lutine. V tejto chvíli sa v ňom nachádzajú miniatúry desiatich drevených kostolov z regiónu Humenné a Snina. Vďaka ďalšiemu mikroprojektu, potvrdenému v III. nábore žiadostí, sa skanzen obohatí o ďalších desať miniatúr, tento krát o kostoly z regiónu Bardejova. Konečným cieľom je to, aby sa v skanzene nachádzalo 41 miniatúr slovenských kostolov, a taktiež niekoľko miniatúr kostolov z Poľska nachádzajúcich sa v blízkosti slovenskej hranice.

PL-SK
2007-2013

... partnerstvom k spoločnému rozvoju ...

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Nové mikroprojekty to nie sú iba atrakcie aké sa objavujú na poľsko-slovenskom pohraničí v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007-2013. Už onedlho výročná udalosť Programu... viac o tom čo, kde a kedy v ďalšom čísle newslettera.

POL'SKO - SLOVENSKÁ REPUBLIKA
PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE 2007 - 2013